

جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی

تاریخ دریافت مقاله: 1403/6/19 تاریخ پذیرش نهایی: 1403/9/23

طیبه یانپی^{1*}، فرزاد فرزاد²

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: تحلیل عوامل مؤثر بر انگیزه‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و تأثیرات اجتماعی شرطبندی به درک عمیق‌تری از این پدیده کمک می‌کند. این پژوهش به بررسی جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی می‌پردازد.

روش: این پژوهش با رویکرد پدیدارشناسی انجام شد. جامعه پژوهش شامل کادر انتظامی، خبرنگاران دانشگاهی، مربیان فوتبال و افرادی با تجربه شرطبندی بود. نمونه‌گیری به شیوه گلوله‌ای انجام شد و ملاک انتخاب شامل تجربه شرطبندی آنلاین یا آفلاین و آگاهی در زمینه نظارت بر فعالیت‌های شرطبندی بود. پس از انجام 17 مصاحبه، 61 مضمون فرعی و 8 مضمون اصلی استخراج گردید. ابزار گردآوری داده‌ها، مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته شامل سوالات باز و بسته بود. برای افزایش اعتبار و پایایی، از معیارهای اعتبار، انتقال‌پذیری، قابلیت اعتماد و تأییدپذیری استفاده شد. درصد توافق بین دو کدگذار متخصص در کدگذاری 75% به‌دست آمد.

یافته‌ها: جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی شامل: 61 مضمون فرعی در قالب 8 مضمون اصلی شامل: عوامل شخصی، آسیب‌های دوره زندگی مشکلات عاطفی/روانی، چالش سلامتی، استراتژی‌های مقابله‌ای مؤثر، انگیزه اجتماعی، مشوق‌های شرطبندی و چالش اقتصادی می‌باشد.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی تأثیرات عمیقی بر سلامت روان و روابط اجتماعی آن‌ها دارد. به منظور کاهش آسیب‌های ناشی از این رفتار، پیشنهاد می‌شود که برنامه‌های آموزشی و مداخلات درمانی طراحی شود تا آگاهی نسبت به خطرات شرطبندی افزایش یابد. همچنین، ایجاد گروه‌های حمایتی می‌تواند به افراد در مدیریت و کنترل رفتارهای شرطبندی کمک کند.

کلمات کلیدی: روان‌شناختی، شرطبندی، ورزش، عوامل شخصی، انگیزه اجتماعی.

1. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی - گروه علوم ورزشی، مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

*نویسنده مسئول: Tayyeneh.yanpi1396@gmail.com

2. دانشیار مدیریت ورزشی - گروه علوم ورزشی، مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

*این مقاله مستخرج از رساله دکتری است.

Psychological Aspects and Behavioral of Individuals in Sports Betting

Received: 2024/09/09

Accepted: 2024/12/13

Tayyebeh Yanpi^{1*}, Farzam Farzan²

Original Article

Abstract

Introduction: Exploring the factors that shape motivations, decision-making processes, and social consequences of betting provides valuable insights into this complex phenomenon. This study investigates the psychological aspects and behavioral patterns of individuals engaged in sports betting.

Method: This research adopted a phenomenological approach. The study population comprised law enforcement personnel, academic experts, football coaches, and individuals with betting experience. Participants were selected using a snowball sampling technique, with inclusion criteria encompassing experience in online or offline betting and knowledge of monitoring betting activities. Data were gathered through semi-structured interviews featuring both open-ended and closed questions, yielding 61 sub-themes and 8 main themes after 17 interviews. To ensure rigor, credibility, transferability, reliability, and confirmability were applied as quality criteria. Inter-coder reliability between two expert coders reached a 75% agreement rate.

Results: The psychological aspects and behaviors of individuals in sports betting were organized into 61 sub-themes under 8 main themes: personal factors, life stage influences, emotional/psychological challenges, health-related issues, effective coping mechanisms, social motivations, betting incentives, and economic difficulties.

Conclusion: The findings underscore that the psychological aspects and behaviors tied to sports betting significantly affect individuals' mental well-being and social connections. To address the associated risks, it is recommended that educational initiatives and therapeutic interventions be developed to raise awareness of betting-related harms. Furthermore, establishing support groups could aid individuals in managing and regulating their betting habits.

Keywords: Psychological, Betting, Sports, Personal Factors, Social Motivation.

---

1. PhD student in sports management -Sports Sciences Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran

* Correspondent author: Tayyebeh.Yanpi1396@gmail.com

2. Associate Professor of Sports Management- Sports Sciences Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, University of Mazandaran, Babolsar, Iran

مقدمه

شرط‌بندی به طور کلی به عنوان فعالیتی تعریف می‌شود که در آن افراد ارقام ارزشمندی، نظیر پول یا دارایی‌های دیگر، را به منظور کسب سود، در معرض ریسک قرار می‌دهند. این ریسک به نتایجی وابسته است که عمدتاً تحت تأثیر شانس و تصادف قرار دارند. در حقیقت، شرط‌بندی ترکیبی از هیجان و عدم قطعیت است که می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر وضعیت مالی و اجتماعی افراد داشته باشد (دلبر و همکاران¹، 2021). شرط‌بندی دارای قدمتی طولانی است که به هزاره‌های پیشین بازمی‌گردد و به طور گسترده‌ای در فرهنگ‌ها و جوامع مختلف ریشه دوانده است (ابوت²، 2020). در سال‌های اخیر، شرط‌بندی ورزشی به طور چشمگیری در میان جوانان و نوجوانان رواج یافته است. این نوع شرط‌بندی، که شامل پیش‌بینی نتایج رویدادهای ورزشی در سطوح مختلف می‌باشد، به‌ویژه به دلیل پتانسیل کسب جوایز مالی و هیجان ذاتی‌اش، جذابیت زیادی پیدا کرده است (بربوس و همکاران³، 2024). جو روانی و فرهنگی پیرامون ورزش و شرط‌بندی، به ویژه در جوامع جوان‌پسند، به تشدید این رفتار کمک می‌کند. جوانان ممکن است به این دلیل که شرط‌بندی ورزشی را به‌عنوان یک فعالیت اجتماعی و هیجان‌انگیز می‌بینند، به سمت آن جذب شوند. این شرایط می‌تواند منجر به بروز رفتارهای شرط‌بندی ناسالم و مشکلات مرتبط با اعتیاد به شرط‌بندی گردد، که در نهایت پیامدهای منفی بر روی سلامت روان و مالی آن‌ها خواهد داشت. بنابراین، ضروری است که برنامه‌های آگاهی‌بخشی و مداخلات پیشگیرانه به‌منظور کاهش خطرات مرتبط با شرط‌بندی آنلاین در این گروه سنی طراحی و اجرا شوند. این اقدامات می‌توانند شامل آموزش جوانان درباره خطرات شرط‌بندی، شناسایی نشانه‌های اعتیاد و ترویج رفتارهای مسئولانه در این زمینه باشند (پارک و همکاران⁴، 2019).

شرط‌بندی یک پدیده اجتماعی و اقتصادی گسترده است که به همان اندازه که ضررهای شخصی و مالی زیادی برای سطوح فردی در سراسر جهان دارد برای مشاغل شرط‌بندی سود ایجاد کرده است؛ بسیاری از مردم به دلیل اعتیاد به شرط‌بندی، پس انداز مالی و درآمد مالی فعلی خود را از دست داده‌اند؛ امروزه باید با اعتیاد به شرط‌بندی به عنوان یک موضوع اجتماعی برخورد کرد (آزمی و همکاران⁵، 2023). شرط‌بندی نوعی از اوقات فراغت است که ریسک نسبتاً بالایی را برای شرکت‌کنندگان خود به همراه دارد و همچنان به عنوان یک سرگرمی محبوب باقی می‌ماند (ون در ماس و همکاران⁶، 2018). شرط‌بندی یکی از بزرگترین صنایع جهان است که بیش از 500 میلیارد دلار در سال درآمد ایجاد می‌کند. صنعت شرط‌بندی در دو دهه گذشته تا حدی به دلیل پیشرفت‌های تکنولوژیک رشد قابل توجهی داشته است (درونسکی و گینزبری⁷، 2016). مزیت اصلی شرط‌بندی آنلاین ناشناس بودن است، که به نظر می‌رسد به‌ویژه برای انواع خاصی از کاربران مطلوب باشد (بارو و وارسکون⁸، 2016).

در جوامع مختلف، پذیرش یا رد شرط‌بندی به شدت تحت تأثیر فرهنگ و تاریخ اجتماعی آن جامعه قرار دارد. در بسیاری از موارد، این رفتارها به‌عنوان ابزاری برای فرار از فشارهای اجتماعی یا به‌منزله روشی برای جلب توجه و تأیید اجتماعی عمل می‌کنند. به‌ویژه در دنیای دیجیتال امروز، تعاملات اجتماعی در بسترهای مجازی می‌توانند به تحریک افراد برای ورود به عرصه شرط‌بندی کمک کنند. این تأثیرات اجتماعی و هنجارهای فرهنگی در شکل‌گیری رفتارهای شرط‌بندی ورزشی نقش بسزایی دارند. به همین دلیل، برخی افراد ممکن است به دلیل فشارهای گروهی یا تمایل به جلب توجه، به شرط‌بندی روی آورند. این

1. Delfabbro, King, Williams & Georgiou
2. Abbott
3. Brevers, Baeken, Bechara, Maurage, Sescousse & Billieux
4. Parke, Williams & Schofield
5. Azemi, Avdyli & Bytyqi
6. Van Der Maas, Mann, Turner, Matheson, Hamilton & McCready
7. Derevensky & Gainsbury
8. Barrault & Varescon

پدیده نه تنها می‌تواند به بروز مشکلات فردی و اجتماعی منجر شود، بلکه به ترویج ناهنجاری‌های رفتاری و اعتیاد به شرطبندی نیز دامن می‌زند (هانس و همکاران¹، 2014).

به خاطر کمبود فرصت‌های شغلی مناسب و تنگناهای فزاینده اقتصادی، افراد بیشتر به سایت‌های شرطبندی روی می‌آورند. در این فضا، آن‌ها بدون نیاز به مهارت خاص یا تلاش مضاعف، می‌توانند در راحتی منزل و تنها با استفاده از تلفن همراه خود شرطبندی کنند. عوامل مختلفی چون درآمد پایین، بیکاری، ناهماهنگی بین درآمد و هزینه‌ها و مقایسه شرایط مالی خود با دیگران، به عنوان محرک‌های کلیدی عمل می‌کنند و افراد را به سمت این انتخاب سوق می‌دهند. این روند نه تنها می‌تواند به دنبال یک فرصت مالی جالب باشد، بلکه می‌تواند به یکی از راه‌های فرار از فشارهای اقتصادی نیز تبدیل شود (محسنی سرشت و عیدی، 1401). برای اکثر افراد، دلیل اصلی شرکت در شرطبندی بیشتر مربوط به انگیزه‌های خارجی مانند کسب سود مالی تا انگیزه‌های داخلی مانند سرگرمی یا لذت می‌باشد (مارتین و همکاران²، 2021).

مشارکت جوامع در شرطبندی موضوعی است که سال‌هاست محققان علاقه مند را به خود جلب کرده است. شرطبندی به عنوان یک شکل سرگرمی برای افراد است که، شامل بازی‌ای است که در آن سهام ارزشمندی وجود دارد که نتیجه آن تا حدی به شانس بستگی دارد. به نظر می‌رسد شرطبندی آنلاین به دلایل مختلف جذاب تر است. به شرطبندی‌ازان سود بیشتری از شرطبندی در مقایسه با شرطبندی آفلاین ارائه می‌دهد. اول از همه، شرطبندان می‌توانند در هر زمان و مکانی که بخواهند (در خانه یا محل کار) بازی کنند، که با سطح بالایی از راحتی و هزینه‌های دسترسی کم همراه است؛ شرطبندان نیازی به رفتن به مکان‌های خاص، اختصاص وقت زیاد را ندارند (لئونک-کولتا و همکاران³، 2020). شرطبندی مسابقه‌ای و ورزشی، از طریق پیشنهادهایی نظیر جوایز ثبت‌نام، شرط‌های رایگان، سپرده‌های منطبق، بازپرداخت نقدی و شانس پاداش، به شدت مورد توجه قرار گرفته است. هدف این انگیزه‌ها جذب، ثبت و حفظ مشتریان است. کونستان و همکاران⁴ (2012) بر اساس تحقیقات تجربی، شواهد قابل توجهی از عادی‌سازی شرطبندی در جوامع امروزی مشاهده می‌شود. به عنوان مثال، شرطبندی به طور گسترده و در دسترس‌تری قرار گرفته است. در گذشته، شرط‌بازان برای شرکت در فعالیت‌های شرطبندی ناچار بودند از مکان‌های مشخصی مانند کازینوها و بنگاه‌های شرطبندی دیدن کنند. اما با ظهور و گسترش شرطبندی آنلاین، اکنون آن‌ها می‌توانند به راحتی و از هر نقطه‌ای از دنیا به این فعالیت‌ها بپردازند. علاوه بر این، میزان تمایل به امتحان محصولات مختلف شرطبندی، چه به صورت آنلاین و چه آفلاین، در جامعه به طور قابل توجهی افزایش یافته است. این روند نشان‌دهنده تغییرات فرهنگی و اجتماعی در نگرش‌ها نسبت به شرطبندی است و می‌تواند پیامدهای فردی و اجتماعی فراوانی به دنبال داشته باشد. همراه با این افزایش محبوبیت، قرار گرفتن در معرض فرصت‌های شرطبندی از طریق تبلیغات رسانه‌ای، در طیف گسترده‌ای از پلتفرم‌ها، از جمله از طریق دستگاه‌های هوشمند، پخش‌های تلویزیونی، ایمیل‌ها، تماس‌های تلفنی و پیام‌های متنی است. به عنوان مثال، برخی از متداول‌ترین انواع انگیزه‌ها شامل کاهش ریسک، شانس بهتر، بازپرداخت نقدی و پیشنهادات شرطبندی جایزه می‌باشد (لول و همکاران⁵، 2020). گسترش شرطبندی و افزایش آگاهی از مضرات مرتبط با آن باعث شده است که شرطبندی به عنوان یک نگرانی برای سلامت عمومی مورد توجه قرار گیرد. با توجه به افزایش فرصت‌های شرطبندی، بدیهی است که آسیب‌های مربوط به شرطبندی نگران‌کننده است (رابرتز و همکاران⁶، 2023). اگرچه شرطبندی و بازی می‌تواند مزایای بسیاری را برای افراد به ارمغان بیاورد، از تماس اجتماعی (مجازی) تا ورزش ذهنی، اما می‌تواند به رفتارهای مشکل‌ساز نیز تبدیل شود و آسیب‌های

1. Hans, Mentzoni, Delfabbro, Myrseth, & Pallesen

2. Martin, Lichtenberg & Templin

3. Lelonek-Kuleta, Bartczuk, Wiechetek, MChwaszcz & J Niewiadomska

4. Constandt, Rosiers, Moernaut, Van Der Hoeven & Willem

5. Lole, Russell, Thorne, Greer & Hing

6. Roberts, Murphy, McNally, EDerevensky, & Sharman

جسمی، اجتماعی و مالی قابل توجهی را به همراه داشته باشد (ساوالاین و همکاران¹، 2022). با این حال، برخی افراد از رفتار شرطبندی خود آسیب‌هایی را تجربه می‌کنند که بر سلامت و رفاه آنها تأثیر می‌گذارد. تأثیر این آسیب‌ها می‌تواند طولانی مدت باشد و بر افراد، خانواده‌ها و جامعه تأثیر بگذارد (واردل و همکاران، 2019). شرطبندی به دلیل هزینه‌های اجتماعی، سلامت روانی و اقتصادی قابل توجهی که دارد، به یک موضوع جدی سلامت عمومی تبدیل شده است و سازمان‌هایی مانند سازمان جهانی بهداشت را نگران کرده است (بوگتایا و همکاران²، 2020).

آسیب‌های مربوط به شرطبندی می‌تواند عمیقاً هم بر افرادی که شرطبندی می‌کنند و هم افرادی که نزدیک به آنها هستند تأثیر بگذارد (تالوج و همکاران³، 2022). زمان و پول بیش از حد صرف شده برای شرطبندی، منبع اصلی آسیب است که منابع را از تعهدات مهم دور می‌کند زمانی که افراد شغل خود را به دلیل شرطبندی از دست می‌دهند، ممکن است هرگز به همان درآمد یا دستاوردهای حرفه‌ای خود باز نگردند. طلاق و ورشکستگی از دیگر پیامدهای شدیدی است که منجر به تغییر اساسی در مسیر زندگی فرد می‌شود (راکولف و همکاران⁴، 2022). برای برخی از مصرف‌کنندگان، انگیزه شرطبندی تحت تأثیر تعاملات اجتماعی قرار دارد، زیرا مکان‌های شرطبندی به عنوان فضاهای اجتماعی عمل می‌کنند که فرصتی برای ملاقات و ارتباط با دیگران فراهم می‌آورند. در این فضاها، افراد می‌توانند در کنار هم تجربیات مشترکی را به اشتراک بگذارند و از هیجان جمعی لذت ببرند. در عین حال، برخی دیگر از شرطبندی صرفاً به دنبال رویای برنده شدن پول و کسب سود مالی هستند. این افراد معمولاً بر این باورند که موفقیت در شرطبندی می‌تواند به تغییرات قابل توجهی در وضعیت مالی آن‌ها منجر شود. به این ترتیب، انگیزه‌های شرطبندی می‌تواند از تعاملات اجتماعی و هیجان گروهی تا آرزوهای فردی برای کسب ثروت متنوع باشد (لیو و همکاران⁵، 2015). در مقابل، برخی افراد از شرطبندی به عنوان راهی برای فرار از مشکلات و چالش‌های زندگی خود استفاده می‌کنند. این رفتار به‌ویژه در میان شرطبندی‌بازان رایج است، چرا که این افراد ممکن است به دنبال تسکین استرس‌ها و نگرانی‌های روزمره خود باشند. شرطبندی برای آن‌ها به عنوان یک نوع فرار از واقعیت عمل می‌کند، که می‌تواند موجب کاهش موقتی اضطراب و ایجاد احساس هیجان شود. اما این رویکرد می‌تواند عواقب جدی و منفی به همراه داشته باشد و به مشکلات بیشتری منجر شود (نوور و بلاسچینسکی⁶، 2010)؛ این عوامل شامل؛ مشکلات مالی (کاسترن و همکاران⁷، 2013)؛ سلامتی (سانت‌آن‌جلو و همکاران⁸، 2013)، اضطراب و تنش روانی (هیداک و همکاران⁹، 2015)، روابط اجتماعی و فرهنگی (لی و همکاران، 2017) و آسیب‌های مربوط به شرطبندی است (لنگ‌هام و همکاران، 2015). به دلیل این تأثیرات قابل توجه بر جامعه و سلامت کلی جمعیت، شرطبندی یک موضوع اجتماعی است (شانون و همکاران¹⁰، 2017).

استراتژی‌های ارتقای سلامت به منظور پیشگیری از شرطبندی فوری ضروری‌اند و می‌توانند شامل برنامه‌های آموزشی جامع درباره خطرات شرطبندی و ایجاد آگاهی نسبت به نشانه‌های اعتیاد باشند. این آموزش‌ها باید به‌طور خاص طراحی شوند تا به افراد کمک کنند تا رفتارهای شرطبندی خود را به‌درستی ارزیابی کرده و در صورت نیاز به تغییر، اقدام کنند. علاوه بر این، ارائه خدمات مشاوره و حمایت اجتماعی نقش حیاتی در مدیریت رفتارهای شرطبندی دارد. این خدمات می‌توانند به افراد ابزارهای لازم برای مقابله با فشارهای اجتماعی و هیجانی مرتبط با شرطبندی را ارائه دهند. ترکیب اقدامات پیشگیرانه با برنامه‌های حمایتی

1. Savolainen, Vuorinen, Sirola & Oksanen

2. Bouguettaya, Lynott, Carter, Zerhouni & O'Brien

3. Tulloch, Browne, Hing, Rockloff & Hilbrecht

4. Rockloff, Armstrong, Hing, Browne, Russell, Bellringer, du Preez & Lowe

5. Lee, Bernhard, Kim, Fong & Lee

6. Nower & Blaszczynski

7. Castrén, Basnet, Pankakoski, Ronkainen, Helakorpi, Uutela, Alho & Lahti

8. Santangelo, Barone, Trojano & Vitale

9. Haydock, Cowlshaw, Harvey & Castle

10. Shannon, Anjoul & Blaszczynski

می‌تواند به‌طور مؤثری به کاهش شرطبندی مشکل‌دار و ارتقای رفتارهای مسئولانه در این زمینه کمک کند. به این ترتیب، ایجاد یک محیط حمایتی و آگاهانه می‌تواند به افراد در اتخاذ تصمیمات سالم‌تر و مسئولانه‌تر در زمینه شرطبندی یاری‌رساند و از عواقب منفی آن جلوگیری کند (هینگ و همکاران¹، 2018). بنابراین، آسیب‌های ناشی از شرطبندی می‌تواند شامل جنبه‌های مختلفی از جمله سلامت جسمی، سلامت روانی، مشکلات مالی، تأثیرات فرهنگی، چالش‌های شغلی و مسائل مرتبط با جرم و جنایت باشد. این آسیب‌ها نه تنها بر فرد تأثیر می‌گذارند، بلکه می‌توانند به خانواده و جامعه نیز آسیب‌های جدی وارد کنند، و به تبع آن، نیاز به توجه و اقدام فوری در راستای مدیریت و کاهش این آسیب‌ها ضروری است (ماریونو و همکاران²، 2023).

شرطبندی نه تنها می‌تواند پیوندهای زناشویی را تضعیف کند، بلکه تأثیرات منفی بر روابط بین خواهر و برادر نیز دارد. این وضعیت ممکن است موانعی را برای دریافت حمایت یا کمک از اعضای خانواده ایجاد کند، و در نتیجه، افراد در مواجهه با چالش‌ها و بحران‌های ناشی از شرطبندی خود بیشتر در انزوا قرار گیرند. این آسیب‌ها می‌تواند به فرسایش روابط خانوادگی و کاهش حس حمایت اجتماعی منجر شود (ماتیوس و ولبرگ³، 2013). آسیب‌های ناشی از شرطبندی بسیار متنوع و گسترده است و می‌تواند شامل خطرات مرتبط با مسکن و بی‌خانمانی، خشونت خانگی، بدهی، فروپاشی خانواده، افسردگی و حتی خودکشی باشد. برخی گروه‌های خاص به‌ویژه در برابر این آسیب‌ها آسیب‌پذیرتر هستند؛ از جمله مردان، جوانان، گروه‌های اقلیت قومی و کسانی که با مشکلات سلامت روان یا سوء مصرف مواد مواجه‌اند. این افراد ممکن است به دلیل شرایط خاص خود، بیشتر در معرض خطرات ناشی از شرطبندی قرار گیرند و به همین دلیل، نیاز به توجه و حمایت بیشتری دارند (جانستون و ریگان⁴، 2020).

سیاست‌های نظارتی در حوزه‌های قضایی مختلف به منظور پیشگیری و کاهش آسیب‌های مرتبط با شرطبندی تدوین شده است. این سیاست‌ها، به همراه هنجارهای فرهنگی موجود در جامعه، تأثیر عمیقی بر نگرش عمومی نسبت به شرطبندی دارند. نگرش عمومی می‌تواند به دو دسته تقسیم شود: یکی نگرش کلی نسبت به شرطبندی و دیگری نگرش نسبت به اشکال خاص آن است. به طور کلی، به نظر می‌رسد که نگرش نسبت به شرطبندی غالباً منفی است و این نگرش می‌تواند بر سیاست‌گذاری‌ها و اقدامات پیشگیرانه در این زمینه تأثیرگذار باشد. در نتیجه، توجه به فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی در طراحی و اجرای سیاست‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (سالونن و همکاران⁵، 2014).

لاندون، گریسون و رابرتز⁶ (2018) نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که شرطبندی تأثیرات منفی قابل توجهی بر اعضای خانواده دارد. یکی از بارزترین این تأثیرات، آسیب به روابط خانوادگی است. تمامی شرکت‌کنندگان در این تحقیق نگرانی عمیق خود را درباره رفاه فرزندان‌شان ابراز کردند. این نگرانی‌ها به وضوح نشان‌دهنده تأثیر منفی شرطبندی بر سلامت عاطفی و روانی خانواده‌هاست، که می‌تواند منجر به کاهش کیفیت زندگی و ایجاد تنش‌های شدید در محیط خانواده شود. این یافته‌ها ضرورت توجه به پیامدهای اجتماعی و خانوادگی شرطبندی را برجسته می‌کند و نیاز به اقدامات حمایتی و آموزشی در این زمینه را نمایان می‌سازد. دالوینگ و همکاران (2016) در مطالعه‌ای که درباره تأثیرات شرطبندی بر خانواده‌ها انجام دادند، از معیار تأثیر خانواده در زمینه مشکلات شرطبندی استفاده کردند. این تحقیق بر روی نمونه‌ای شامل 212 شرطبند مشکل‌دار که در جوی درمانی قرار داشتند، صورت گرفت و نتایج نشان داد که 54.7 درصد از این افراد با بدهی‌های پرداخت‌نشده و محرومیت مالی قابل توجهی مواجه هستند. همچنین، تقریباً نیمی از شرکت‌کنندگان (45.3 درصد) مشکلاتی چون افسردگی، غمگینی، اضطراب و احساس گناه را گزارش کردند. این مطالعه همچنین به وضوح نشان داد که از دست دادن یا آسیب به روابط خانوادگی یکی از مشکلات

1. Hing, Li, Vitartas, & Russell

2. Shannon, Anjou & Blaszczynski

3. Mathews & Volberg

4. Johnstone & Regan

5. Salonen, Castrén, Raisamo, Orford, Alho & Lahti

6. Landon, Grayson, Roberts

عمده‌ای است که اعضای خانواده متحمل می‌شوند. مارشیکا و همکاران¹ (2021) شرطبندی و اختلالات مرتبط با آن را به عنوان اعتیادهای رفتاری در طبقه‌بندی بین‌المللی بیماری‌ها شناسایی می‌کنند. این اختلالات شامل رفتارهای مکرر و مشکل‌ساز در شرطبندی هستند که منجر به پریشانی و اختلالات جدی در زندگی فرد می‌شوند. تحقیقات نشان داده‌اند که جوانان به‌طور خاص در معرض این مشکلات بیشتر از بزرگسالان قرار دارند. از این رو، توجه ویژه به تأثیرات شرطبندی در این گروه سنی و ضرورت اتخاذ اقدامات پیشگیرانه و درمانی برای حمایت از آن‌ها بسیار حیاتی است. شیپوروت و داودا (2024) در پژوهش خود به این نکته اشاره کرده‌اند که شرطبندی ورزشی برای بسیاری از افراد فراتر از یک فعالیت تفریحی ساده است. این فعالیت می‌تواند تأثیرات منفی قابل توجهی بر تمرکز، مدیریت مالی و سلامت روان افراد داشته باشد. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که مشارکت مکرر و طولانی‌مدت در شرطبندی ورزشی به‌طور مستقیم با عواقب منفی بر رفاه مالی، عملکرد تحصیلی و تعاملات اجتماعی مرتبط است. به عبارتی، این رفتار می‌تواند منجر به بروز مشکلات جدی در زندگی روزمره افراد شود و به کاهش کیفیت زندگی و روابط اجتماعی آن‌ها بینجامد. بنابراین، درک و شناسایی این تأثیرات منفی اهمیت ویژه‌ای دارد و نیاز به مداخلات مؤثر برای حمایت از افرادی که در معرض خطر قرار دارند، ضروری است.

سلطان حسینی و همکاران (1398) نیز بیان کردند که فعالیت‌های روزمره معمولاً نمی‌توانند هیجان و لذتی را که در شرطبندی وجود دارد، ایجاد کنند و در مقایسه با آن، این فعالیت‌ها خسته‌کننده به نظر می‌رسند. گوردن و ریس (2019) به آسیب‌های اجتماعی ناشی از شرطبندی اشاره کردند که شامل مشکلات مالی، فروپاشی خانواده، کاهش بهره‌وری در محل کار یا تحصیل و همچنین فعالیت‌های مجرمانه می‌شود. این آسیب‌ها نه تنها بر فرد تأثیر می‌گذارد، بلکه تبعات گسترده‌تری برای خانواده‌ها و جوامع نیز به همراه دارد. بوگوتایا و همکاران (2020) در تحقیق خود به بررسی رابطه بین قرار گرفتن در معرض تبلیغات شرطبندی و نگرش‌ها، نیات و رفتارهای مرتبط با شرطبندی پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد که ارتباط مثبتی بین قرار گرفتن در معرض تبلیغات شرطبندی و نگرش‌ها، نیات و رفتارهای مرتبط با آن وجود دارد و این ارتباط به‌ویژه برای رفتار شرطبندی قوی‌تر است. این یافته‌ها بیانگر اهمیت تبلیغات در شکل‌دهی به نگرش‌ها و رفتارهای شرطبندی است و ضرورت توجه به سیاست‌های نظارتی در این زمینه را نمایان می‌سازد.

در بررسی جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی، می‌توان به تأثیرات عمیق این فعالیت بر تصمیم‌گیری‌ها و انگیزه‌های شرطبندها پرداخت. شرطبندی ورزشی به عنوان یک فعالیت تفریحی، در عین حال می‌تواند به شدت تحت تأثیر احساسات و ادراکات فردی قرار گیرد. عوامل روان‌شناختی نظیر هیجان، اضطراب، و نیاز به کنترل بر نتایج، همگی در شکل‌گیری رفتارهای شرطبندی نقش دارند. این موارد می‌توانند باعث شوند که افراد در شرایط ناپایدار مالی، به شرطبندی روی آورند و تصمیمات نادرستی اتخاذ کنند. علاوه بر این، احساسات مثبت ناشی از پیروزی‌های کوچک می‌تواند افراد را به ادامه شرطبندی ترغیب کند، حتی زمانی که نتایج منفی به وضوح قابل مشاهده است. در واقع، این چرخه می‌تواند منجر به ایجاد وابستگی به شرطبندی شود که تبعات جدی برای سلامت روانی و مالی فرد به همراه دارد. همچنین، احساس گناه و افسردگی ممکن است در افرادی که به دلیل شرطبندی دچار مشکلات مالی شده‌اند، بروز کند. از سوی دیگر، تعاملات اجتماعی و فشارهای گروهی نیز می‌توانند نقش مهمی در انگیزه افراد برای شرطبندی ایفا کنند. به عنوان مثال، برخی افراد ممکن است به دلیل تمایل به هم‌نشینی با دوستان یا همکاران خود در فعالیت‌های شرطبندی شرکت کنند، حتی اگر به طور فردی تمایلی به این کار نداشته باشند. این فشارهای اجتماعی می‌تواند به عادی‌سازی رفتارهای شرطبندی و افزایش ریسک‌پذیری منجر شود. در نهایت، شناخت این الگوهای رفتاری و روان‌شناختی شرطبندها می‌تواند به طراحی راهکارهای

1. Marchica, Richard, Mills, Ivoska, & Derevensky

مؤثر در راستای کاهش آسیب‌های مرتبط با شرطبندی کمک کند. بنابراین، سوال پژوهش این است: چه عواملی بر رفتارهای شرطبندی ورزشی افراد تأثیر می‌گذارد و چگونه می‌توان این رفتارها را به سمت تصمیم‌گیری‌های سالم‌تر و مسئولانه‌تر هدایت کرد؟

روش

در پژوهش حاضر، محقق با استفاده از رویکرد پدیدارشناسی به بررسی و تحلیل جنبه‌های روان‌شناختی و رفتار افراد در شرطبندی ورزشی پرداخته است. هدف نهایی این رویکرد، ارائه تبیین‌های جامع نظری درباره پدیده شرطبندی در ورزش و تحلیل تأثیرات آن بوده است. جامعه پژوهش شامل کادر انتظامی، خبرنگاران دانشگاهی، مربیان فوتبال و افرادی بود که تجربه شرطبندی را داشته‌اند. در این بین خبرنگاران، رشته‌های ورزشی مختلفی از جمله فوتبال، اسب دوانی و مسابقات ورزشی دیگر شرطبندی کرده و یا تجربه و آگاهی علمی داشتند. با توجه به ماهیت اکتشافی پژوهش کیفی و نیاز به مشارکت محدود، استراتژی نمونه‌گیری به شیوه گلوله‌ای صورت گرفت. ملاک اصلی در انتخاب نمونه‌ها شرطبندی افراد به صورت آنلاین یا آفلاین و یا تجربه و آگاهی و تجربه در زمینه نظارت بر فعالیت‌های شرطبندی داشتند انتخاب و تا رسیدن به اشباع ادامه یافت به این ترتیب، پس از انجام 17 مصاحبه، 61 مضمون فرعی و 8 مضمون اصلی استخراج گردید. ابزار گردآوری داده‌ها در این بخش مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته بود که شامل سوالات باز و بسته بود، نمونه سوالات مصاحبه شامل موارد زیر بود؛ 1. تجربه شما از شرطبندی چه بوده است؟ 2. آیا بیشتر به شرطبندی آنلاین یا آفلاین تمایل دارید؟ چرا؟ 3. چه عواملی باعث می‌شود که به شرطبندی روی آورید؟ 4. چه تأثیری بر روابط خانوادگی و اجتماعی شما داشته است؟ 5. آیا احساس می‌کنید که شرطبندی بر سلامت روان شما تأثیر گذاشته است؟ چگونه؟ زمان هر مصاحبه به طور متوسط حدود 30 تا 45 دقیقه به طول انجامید. پس از انجام مصاحبه‌ها، مرحله مقوله‌بندی آغاز می‌شود. در این مرحله، محتوای مصاحبه‌ها به واحدهای معنایی کوچک‌تر تقسیم می‌شود. این واحدها می‌توانند شامل عبارات، جملات یا پاراگراف‌های خاصی باشند که نمایانگر یک تجربه یا احساس خاص هستند. با دقت به این واحدها، پژوهشگر به شناسایی مضمون‌های اصلی و فرعی در میان تجربیات مختلف شرکت‌کنندگان پرداخت. کدگذاری فرآیند تخصیص برچسب‌های مفهومی به واحدهای معنایی شناسایی شده است. در این مرحله، پژوهشگر به هر یک از مضمون‌های اصلی شناسایی شده مضمون‌های فرعی اختصاص داد. برای افزایش اعتبار و پایایی، از معیارهای اعتبار، انتقال‌پذیری، قابلیت اعتماد و تأییدپذیری استفاده شده است. به عنوان مثال، متن مصاحبه‌ها و روش کدگذاری برای چند نفر از مشارکت‌کنندگان و همچنین چند استاد رشته مدیریت ورزشی ارسال و نظرات آن‌ها در نظر گرفته شد. برای انتقال‌پذیری، تمامی مراحل پژوهش و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌ها به‌طور دقیق گزارش شد. در خصوص پایایی، از روش توافق درون موضوعی دو کدگذار استفاده گردید. دو کدگذار متخصص در حوزه شرطبندی و ورزش، مصاحبه‌ها را کدگذاری کردند و درصد توافق بین دو کدگذار 75% به دست آمد. این میزان بالای 60%، نشان‌دهنده تأیید پایایی پژوهش است.

یافته‌های پژوهش

در جدول 1، اطلاعات افراد مشارکت‌کننده در پژوهش ارائه شده است.

جدول 1. ویژگی‌های فردی مشارکت‌کنندگان در پژوهش

کد مشارکت‌کننده	جنسیت	سن	حوزه فعالیت	تحصیلات	سابقه/ آگاهی در شرطبندی
P1	مرد	47	کادر انتظامی	لیسانس	آگاهی و تجربه در زمینه نظارت بر فعالیت‌های شرطبندی
P2	مرد	37	استاد دانشگاه در گروه روان‌شناسی	فوق لیسانس	دانش و آگاهی تجربی در زمینه شرطبندی
P3	مرد	53	استاد دانشگاه در گروه حقوق	استادیار	تسلط علمی بر موضوع شرطبندی
P4	مرد	26	مشاور املاک	لیسانس	7 سال
P5	مرد	24	برقکار	دیپلم	2 سال
P6	مرد	34	دلال ماشین	دانشجوی دکتری هواشناسی	5 سال
P7	مرد	35	طراح سایت	لیسانس	1 سال
P8	مرد	31	مالک اسب کورس	فوق دیپلم	9 سال
P9	مرد	45	مسئول فدراسیون سوارکاری	لیسانس	12 سال
P10	مرد	26	مربی فوتبال	دانشجوی دکتری	4 سال
P11	مرد	36	ویزیتور دارو	لیسانس	5 سال
P12	مرد	28	مکانیک	دبیرستان	5 سال
P13	مرد	26	سوارکار	دیپلم	7 سال
P14	مرد	47	دفتر بیمه	دیپلم	5 سال
P15	مرد	43	فروشنده پوشاک	دیپلم	4 سال
P16	مرد	36	مربی فوتبال	دانشجوی دکتری علامه	تسلط علمی بر موضوع شرطبندی
P17	مرد	27	مربی فوتبال	لیسانس تربیت بدنی	تسلط علمی بر موضوع شرطبندی

روش تحلیل داده‌ها و استخراج مضامین حاصل از اطلاعات مشارکت‌کنندگان در پژوهش؛ مضامین اصلی و فرعی شامل: 61 مضمون فرعی در قالب 8 مضمون اصلی می‌باشد. در جدول 2، مضامین اصلی و فرعی پژوهش نشان داده شده است.

جدول 2. مضامین اصلی و فرعی جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی

مضمون اصلی	مضمون فرعی
عوامل شخصی	تجربه حس آرامش از طریق شرطبندی فرار از روزمرگی یا پر کردن اوقات فراغت از طریق شرطبندی استفاده از شرطبندی به عنوان راهی برای تخلیه تنش‌های روزمره شرطبندی به منظور ایجاد چالش‌های دوستانه و رقابتی با دیگران تحریک حس ریسک‌پذیری یادگیری استراتژی‌ها و تکنیک‌های جدید
آسیب‌های دوره زندگی	مشکلات در تأمین منابع مالی و پیامدهای ناتوانی مالی تهدیدات در رابطه با همسر، فرزندان و دوستان کاهش روابط با والدین، فرزندان و جامعه نیاز به نقل مکان به دلیل بحران‌های مالی ناشی از شرطبندی. از دست دادن محل زندگی به علت مشکلات مالی عواقب قانونی ناشی از شرطبندی
مشکلات عاطفی/روانی	خودانتقادی شدید اعتیاد به مواد تجربه جدایی یا طلاق

<p>کاهش احساس موفقیت احساسات منفی ناشی از مقایسه اجتماعی احساس کم ارزش بودن در مقایسه با دیگران ترس و نگرانی از قضاوت دیگران اضطراب ناشی از باخت‌های متوالی احساس یأس و ناامیدی بعد از باخت‌های شدید فشار روانی برای بازپرداخت باخت‌ها وابستگی عاطفی به شرطبندی و مسابقات ورزشی ترس از قضاوت دیگران به خاطر عواقب شرطبندی خودگویی‌های منفی احساس عدم توانایی در انتخاب صحیح</p>	چالش سلامتی
<p>از دست دادن خواب به دلیل استرس یا نگرانی در مورد شرطبندی یا مشکلات مربوط به شرطبندی افزایش تجربه افسردگی مشکلات سلامتی مرتبط با استرس (مانند فشار خون بالا، سردرد) کاهش فعالیت بدنی به دلیل شرطبندی افزایش مصرف مواد مخدر افزایش مصرف الکل مرتکب اعمال آسیب به خود اقدام به خودکشی نیاز به درمان اورژانسی پزشکی برای مسائل بهداشتی ناشی از شرطبندی یا تشدید آن</p>	
<p>ایجاد قوانین مشخص برای خود، که شامل تعیین سقف مشخصی برای مبالغ شرطبندی و زمان صرف شده جستجوی آرامش و پیوند دوباره با ارزش‌ها و اصول معنوی می‌تواند به فراموشی مشکلات و ایجاد احساس تعلق جایگزینی شرطبندی با فعالیت‌های مثبت و سرگرم‌کننده پذیرش این موضوع که اشتباهات مسیری برای رشد و یادگیری آگاهی از اینکه شرطبندی به‌عنوان یک اختلال رفتاری ارتباط برقرار کردن با دوستان و خانواده، و بیان احساسات و چالش‌ها به کارگیری برنامه‌های مالی مشخص و پایبندی به آن</p>	استراتژی‌های مقابله‌ای موثر
<p>درک و پذیرش در محیط‌های اجتماعی و ایجاد ارتباطات جدید تبدیل شرطبندی به یک فعالیت گروهی که موجب تقویت دوستی‌ها استفاده از شرطبندی به‌عنوان یک راه برای در جمع دوستان بودن ایجاد فضای هیجان‌انگیز و شاداب ابراز احساس رضایت و افتخار از پیروزی‌های جمعی یا فردی فرصتی برای برگزاری جشن‌های کوچک و به اشتراک‌گذاری لحظات شاد با دیگران</p>	انگیزه اجتماعی
<p>جالب‌تر کردن ورزش انجام یک بازی جانبی در حین تماشای رویداد ورزشی استفاده از دانش ورزشی برای شرطبندی</p>	مشوق‌های شرطبندی
<p>از دست دادن سرمایه افزایش بدهی عدم ثبات مالی مشکلات در تأمین مالی برای سفرها و تفریحات کاهش درآمدهای شغلی مشکلات در تأمین منابع مالی تنش‌های خانوادگی خسارت به دارایی‌های شخصی کاهش کیفیت زندگی فقدان پس‌انداز برای مواقع اضطراری</p>	چالش اقتصادی

مضمون اصلی 1. عوامل شخصی

در یکی از مصاحبه‌ها، یکی از مصاحبه‌شوندگان به تجربه‌های خود در زمینه شرطبندی و فعالیت‌های معاملاتی اشاره کرد و گفت: «من در طول هفته چند روز را به فعالیت‌های معاملاتی اختصاص می‌دهم. این کار برای من یک راهکار برای رفع خستگی محسوب می‌شود. در این روزها یا در وبسایت‌های شرطبندی حضور دارم یا به تماشای مسابقات کورس می‌پردازم». این فرد همچنین به بعد اجتماعی فعالیت‌های خود اشاره کرد و افزود: «یکی از گزینه‌هایی که برای من بسیار جذاب است، شرطبندی با دوستانم است. ما معمولاً دور هم جمع می‌شویم و بر اساس اطلاعاتی که از رشته‌های ورزشی داریم، شرط می‌بندیم. این نوع شرطبندی نه تنها برای ما سرگرم‌کننده است بلکه فرصتی برای ایجاد ارتباطات و تقویت دوستی‌ها نیز به شمار می‌رود». (مصاحبه‌شونده شماره P6)

مضمون اصلی 2. آسیب‌های دوره زندگی

یکی از مصاحبه‌شوندگان در بیاناتش به شدت از وضعیت خود ابراز ناامیدی کرد و گفت: «احساس می‌کنم در یک باتلاق گیر افتاده‌ام و نمی‌توانم از آن بیرون بیایم. به گونه‌ای شده که خانواده‌ام دیگر مرا دوست ندارند، زیرا بیشتر درآمد را صرف شرطبندی می‌کنم. به خاطر وسواس بیش از حد به این سرگرمی، ارتباط عاطفی من با همسر و فرزندانم به شدت کاهش یافته است. ضمن این‌که در میان دوستانم افرادی هستند که نتایج خطرناکی از شرطبندی تجربه کرده‌اند. به عنوان مثال، یکی از آن‌ها به دلیل یک شرطبندی بزرگ، خانه‌اش را در میز شرطبندی باخت و اکنون بی‌خانمان است. همچنین، دوستی دیگر دارم که به خاطر شرطبندی نتوانسته است بدهی‌هایش را پرداخت کند و هر هفته نامه‌های احضاریه به منزلش می‌رسد. این شرایط نشان‌دهنده عواقب تلخ و ویران‌کننده‌ای است که شرطبندی می‌تواند به دنبال داشته باشد». (مصاحبه‌شونده P5)

مضمون اصلی 3. مشکلات عاطفی/روانی

گاهی افراد تعریف درباره خود و مسائلی که در مورد شرطبندی ندارد و بعد از یک برهه زمانی تنش‌های عاطفی و روانی برای افراد ایجاد می‌شود. بسیاری از مشارکت‌کنندگان در مصاحبه‌هایشان بر نگرش‌های منفی شرطبندی در ایجاد بحران‌هایی در زندگی تاکید داشتند. در یکی از مصاحبه‌ها، شرکت‌کننده به بیان احساسات و چالش‌های خود پرداخت و گفت: «من به شدت با خودانتقادی مواجه هستم و هر بار که باخت می‌زنم، اضطراب و یأس سنگینی بر دوشم می‌افتد. جدا از این، احساس می‌کنم هیچ‌گاه به موفقیت نمی‌رسم و مقایسه خود با دیگران فقط این حس کم‌ارزشی را بیشتر می‌کند. همچنین ترس از قضاوت دیگران در مورد عواقب شرطبندی من را آزار می‌دهد. فشار روانی برای بازپرداخت باخت‌ها، به نوعی وابستگی عاطفی به این فعالیت‌ها ایجاد کرده که رهائش دشوار است. این احساسات منفی باعث شده‌اند تا خودگویی‌های منفی مکرراً در ذهنم تکرار شوند و از توانایی‌ام در انتخاب‌های صحیح دلسرد شوم». (مصاحبه‌شونده P15)

در یکی از مصاحبه‌ها، یکی از مصاحبه‌شوندگان با اشاره به چالش‌های احساسی ناشی از شرطبندی گفت: «زمانی که شرطی را می‌بندم، احساس می‌کنم در حال خفه شدن هستم. حتی وقتی دوستانم به من دلداری می‌دهند که اشکالی ندارد، اضطراب عمیقی در درونم حس می‌کنم، زیرا این پول نتیجه یک هفته زحمتم بوده و نمی‌توانم به راحتی از دستش بدهم. این احساس باعث عصبانیت و خشم زیادی در من می‌شود، به طوری که اگر چیزی شکستنی دم دستم باشد، واقعاً تمایل دارم آن را بشکنم. در آن لحظات، کنترل خشمم را از دست می‌دهم و نمی‌توانم خودم را آرام کنم». (مصاحبه‌شونده P3)

مضمون اصلی 4. چالش سلامتی

یکی از مصاحبه‌شوندگان در مصاحبه به تاثیرات منفی شرطبندی بر زندگی‌اش اشاره کرد و گفت: «من به شدت از خوابم کم شده و هر شب به خاطر استرس و نگرانی درباره وضعیت شرطبندی‌ام نمی‌توانم بخوابم. این موضوع بر روحیه‌ام تأثیر گذاشته و باعث افزایش تجربه افسردگی در من شده است. به علاوه، مشکلات سلامتی من از جمله فشار خون بالا و سردردهای مکرر

به شدت افزایش یافته است. از وقتی که به شرطبندی روی آورده‌ام، فعالیت بدنی‌ام کاهش یافته و این سبک زندگی ناسالم جای خود را به مصرف مواد مخدر و الکل داده است؛ گاهی حتی فکر خودآزاری به سرم می‌زند». (مصاحبه شونده P13)

در یک مصاحبه دیگر، فردی با بیان عواقب زندگی خود به خاطر شرطبندی اظهار کرد: «شرطبندی به قدری بر روی روان و جسمم فشار وارد کرده که گاهی به فکر خودکشی می‌افتم. من به خاطر مشکلات سلامتی ناشی از این وضعیت، نیاز به درمان اورژانسی پزشکی پیدا کرده‌ام. این احساس ناامیدی و یأس مرا تا جایی پیش برده که دیگر نمی‌توانم به زندگی عادی‌ام ادامه دهم. افزایش مصرف الکل در روزهای دشوار، به نوعی در تلاش برای فرار از واقعیت‌هاست، اما هر بار که مصرف می‌کنم، فقط اوضاع بدتر می‌شود». (مصاحبه شونده P8)

مضمون اصلی 5. استراتژی مقابله‌ای موثر

یکی از مصاحبه شوندگان در مصاحبه درباره راهکارهایش برای مدیریت شرطبندی گفت: «یکی از نخستین اقداماتی که انجام دادم، ایجاد قوانین مشخص برای خودم بود. من سقف مشخصی برای مبالغ شرطبندی و زمان صرف شده برای این فعالیت تعیین کردم. همچنین سعی کرده‌ام که آرامش را در زندگی‌ام پیدا کنم و با ارزش‌ها و اصول معنوی‌ام دوباره پیوند برقرار کنم. این کار به من کمک کرده تا احساس تعلق بیشتری را تجربه و مشکلات را فراموش کنم. علاوه بر این، فعالیت‌های مثبت و سرگرم‌کننده‌ای مثل ورزش و هنر را جایگزین شرطبندی کرده‌ام. حالا می‌توانم بگویم که زندگی‌ام خیلی بهتری دارد». (مصاحبه شونده P15)

در مصاحبه‌ای دیگر، فردی از تجربیاتش در پذیرش اشتباهاتش و ارتباط با دیگران سخن گفت: «من یاد گرفته‌ام که اشتباهات بخشی از مسیر یادگیری و رشد هستند. این آگاهی به من کمک کرده تا اشتباهاتم را بپذیرم و از آن‌ها به عنوان فرصت‌هایی برای بهبود استفاده کنم. همچنین ارتباط با خانواده و دوستان بسیار مؤثر بوده است. من حالا با آن‌ها درباره احساسات و چالش‌هایم صحبت می‌کنم و این تبادل احساسات، خیلی به من کمک کرده است. همچنین، به کارگیری برنامه‌های مالی مشخص و پایبندی به آن‌ها باعث شده که بتوانم بدون شرطبندی زندگی کنم و بر روی آینده‌ام تمرکز کنم». (مصاحبه شونده P7)

مضمون اصلی 6. انگیزه اجتماعی

یکی از مصاحبه شوندگان در این مصاحبه بیان داشت: «من معمولاً زمانی به شرطبندی اقدام می‌کنم که دوستانم دور هم جمع می‌شوند. در این مواقع، هرکسی می‌تواند نظرات و تحلیل‌های خود را ارائه دهد و این باعث می‌شود که همه به نوعی به عنوان یک مغز متفکر عمل کنند. این فعالیت برای من هیجان‌انگیز است و حس خوبی به من می‌دهد. وقتی یکی از دوستانم برنده می‌شود، حتی اگر مبلغ شرطبندی خیلی کم باشد، ما آنقدر شلوغ‌کاری می‌کنیم که قابل توصیف نیست؛ این شادی و هیجان ما را وادار می‌کند تا برای خود یک جشن کوچک بگیریم؛ این لحظات به ما اجازه می‌دهند که نه تنها از پیروزی یکدیگر لذت ببریم، بلکه ارتباطات و دوستی‌هایمان را نیز تقویت کنیم». (مصاحبه شونده P4)

مضمون اصلی 7. مشوق‌های شرطبندی

سایت‌های شرطبندی به نوعی برای افراد که در حال شرط بستن هستند مشوق‌هایی قرار می‌دهد که باعث جذب بیشتر افراد می‌شود. یکی از مصاحبه شوندگان در مورد این مشوق‌ها می‌گفت: «اصلاً شرط که می‌بندی برای ورزش اینقدر اون لحظات برات جالب می‌کنه که فک می‌کنی یه جادویی کردی و در حال بردن هستی؛ خب من وقتی دارم مسابقه‌ای تماشا می‌کنم دوس دارم در کنارش شرط ببندم این خودش یه نوع بازی که بازیکنان در حال دویدن و مسابقه دادن هستند و منم اتاقم نشستم و در حالی چایی خوردن دارم رو اون بازی شرط می‌بندم، من اینقدر شرط روی مسابقات ورزشی بستم که خودم یه پا کارشناس

ورزشم و پیشگویی می‌کنم که تو نیمه‌های بازی چه اتفاقی میفته کدوم تیم گل میزنه اصلا چه بازیکنی گل میزنه این باعث میشه من به راحتی استدلال کنم و شرط ببندم هر چند بیشتر مواقع اشتباه از آب در میاد». (مصاحبه شونده P17)

مضمون اصلی 8. موانع اقتصادی

در بسیاری از موارد، افرادی که به شرط‌بندی روی می‌آورند، متحمل باخت می‌شوند و این امر باعث از دست دادن میزان زیادی از سرمایه‌شان می‌گردد. یکی از مصاحبه‌شوندگان چنین بیان کرد: «من بیش از ده سال است که در یک بنگاه معاملات ملکی کار می‌کنم. چیزی که مرا به سمت شرط‌بندی کشاند، دوستان ثروتمندم بودند که به خانه من می‌آمدند. آن‌ها به راحتی شرط می‌بستند و با وجود باختن، برایشان اهمیتی نداشت زیرا پول زیادی داشتند. من هم مدتی شروع به شرط‌بندی کردم. یکی از دوستانم که در تحلیل بازی‌ها مهارت داشت، مرا راهنمایی می‌کرد. یک روز با او تماس گرفتم و گفتم: برادر، قصد دارم یک تلویزیون 60 اینچی بخرم، برای همین نیاز به راهنمایی دارم او هم توصیه‌هایی کرد و من شرط بستم؛ در ابتدا، نتیجه موفقیت‌آمیز بود و وسوسه شدم؛ در دور آخر به امید چند برابر شدن پولم با ضریب 10 شرط بستم، اما ناگهان تمام پول‌هایم را از دست دادم». (مصاحبه شونده P14)

یکی دیگر از مصاحبه‌شوندگان بیان داشت: «همسایه ما تو مسابقات کورس شرط میبندد و هر یه مدت ی تیکه از زمینشو باخت تا جایی که چند وقت پیش اومدن خونشو ازش گرفتن خانومش گریه می‌کرد که الان چکار کنیم شوهرشم می‌گفت باختم ولی سری بعدی برنده میشم». (مصاحبه شونده P12)

یکی از مصاحبه‌شوندگان به بیان تجربیاتش پرداخته و گفت: «شرط‌بندی مداوم تأثیراتی منفی زیادی بر زندگی من داشته است. در ابتدا، احساس می‌کردم که می‌توانم کنترل همه چیز را داشته باشم، اما به تدریج متوجه شدم که این فعالیت به افت کارایی شغلی‌ام منجر شده است. به دلیل تمرکز بیش‌ازحد بر شرط‌بندی، تصمیمات مالی بدی اتخاذ کردم که وضعیت را از آنچه بود، بدتر کرد. متأسفانه، همین شرط‌بندی‌ها باعث شد تا احتمال ورشکستگی به دلیل از دست دادن منابع مالی‌ام افزایش یابد. اکنون با کاهش بودجه برای تأمین هزینه‌های پزشکی و بهداشتی، مواجه هستم و این موضوع به شدت نگران‌کننده است. همچنین، نمی‌توانم به درستی در امور آموزشی سرمایه‌گذاری کنم و ناتوانی در تأمین شهریه‌های تحصیلی برای فرزندانم، فشار زیادی به من آورده است. علاوه بر این، برای تفریحات نیز دیگر نمی‌توانم بودجه کافی اختصاص دهم، که این خود به کاهش کیفیت زندگی‌ام منجر شده است. همه این مشکلات باعث از دست رفتن اعتبار مالی‌ام شده و اکنون بیشتر از هر زمان دیگری احساس ناامیدی می‌کنم. این تجربیات نشان می‌دهد که شرط‌بندی نه‌تنها یک سرگرمی نیست، بلکه می‌تواند عواقب جدی و ناخواسته‌ای را به دنبال داشته باشد». (مصاحبه شونده P1)

بحث و نتیجه‌گیری

اکنون با ظهور سریع اپلیکیشن‌ها و وبسایت‌های شرط‌بندی، شرط‌بندی ورزشی بیشتر از همیشه قابل دسترسی است. شرط‌بندی بیش از حد روی ورزش می‌تواند بر چندین بخش از زندگی فرد تأثیر منفی از جمله سلامت روان، امور مالی و روابط بگذارد. اعتیاد به شرط‌بندی ورزشی یک است که با تمایل مداوم و غیرقابل کنترل برای شرط‌بندی روی ورزش علیرغم پیامدهای نامطلوب انجام می‌شود. پیش‌بینی و شرط‌بندی روی نتیجه بازی‌ها/مسابقه‌ها به عنوان شرط‌بندی ورزشی شناخته می‌شوند. نگرش مثبت نسبت به شرط‌بندی ورزشی ممکن است در دراز مدت رفتار شرط‌بندی ورزشی و مشکلات مربوط به شرط‌بندی را پیش‌بینی کند. در حالی که شرط‌بندی ورزشی راهی برای سرگرمی و تعامل استراتژیک ارائه می‌کند،

زیرمجموعه‌ای از افراد می‌توانند خود را درگیر شبکه‌ای از رفتارهای مشکل‌ساز ببینند. بنابراین هدف پژوهش؛ جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی است.

اولین مضمون شناسایی شده عامل شخصی در جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی تاثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش‌های ماریونو و همکاران (2023) و ابوت (2020) همسو می‌باشد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که عوامل شخصی به‌طور قابل توجهی بر رفتار شرطبندی افراد تأثیر می‌گذارند. یکی از این عوامل، تجربه حس آرامش از طریق شرطبندی است. بسیاری از افراد به شرطبندی به عنوان یک فعالیت تفریحی نگاه می‌کنند که می‌تواند به آن‌ها احساس آرامش و رضایت بدهد. این حس آرامش، به ویژه در شرایط استرس‌زا، به افراد کمک می‌کند تا از تنش‌های روزمره فرار کنند و به نوعی، احساس کنترل بیشتری بر زندگی خود پیدا کنند. علاوه بر این، فرار از روزمرگی و پر کردن اوقات فراغت از طریق شرطبندی نیز از دیگر دلایل عمده برای شرکت در این فعالیت است. در دنیای پرسرعت و پر تنش امروزی، شرطبندی به عنوان یک راه فرار از روزمرگی و یکنواختی زندگی به شمار می‌آید. این فعالیت نه تنها به ایجاد تنوع در زندگی افراد کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به آن‌ها فرصتی برای تجدید قوا و آرامش ذهن نیز بدهد. استفاده از شرطبندی به‌عنوان ابزاری برای تخلیه تنش‌های روزمره نیز یک جنبه کلیدی در رفتار شرطبندهاست. بسیاری از افراد به شرطبندی به عنوان یک راهکار برای کاهش استرس و اضطراب‌های روزمره خود نگاه می‌کنند. این رفتار، اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت تسکین‌دهنده باشد، اما نیاز به توجه و مدیریت دارد تا از تبدیل آن به یک عادت مضر جلوگیری شود. علاوه بر این، شرطبندی به منظور ایجاد چالش‌های دوستانه و رقابتی با دیگران، به‌ویژه در بین جوانان، به عنوان یک انگیزه مهم شناخته می‌شود. این رقابت‌ها می‌توانند زمینه‌ساز تعاملات اجتماعی مثبت و تقویت روابط میان افراد شوند. تحریک حس ریسک‌پذیری نیز یکی دیگر از عوامل جذابیت شرطبندی است؛ بسیاری از افراد به دنبال هیجان و احساسات ناشی از ریسک هستند که شرطبندی می‌تواند به آن‌ها ارائه دهد. در نهایت، یادگیری استراتژی‌ها و تکتیک‌های جدید در شرطبندی نیز یکی از انگیزه‌های مهم برای شرکت در این فعالیت به شمار می‌رود. این جنبه آموختن و بهبود مهارت‌ها می‌تواند به افراد احساس پیشرفت و موفقیت بدهد و آن‌ها را به ادامه این فعالیت ترغیب کند. با توجه به همه این عوامل، می‌توان گفت که شرطبندی نه تنها یک فعالیت تفریحی، بلکه یک تجربه پیچیده است که تحت تأثیر جنبه‌های روان‌شناختی و اجتماعی قرار دارد. بنابراین، شناخت دقیق این عوامل می‌تواند به طراحی راهکارهای مؤثر در راستای کاهش آسیب‌های مرتبط با شرطبندی و ارتقاء رفتارهای سالم در این حوزه کمک کند. به این ترتیب، نیاز به تحقیقات بیشتر در این زمینه احساس می‌شود تا بتوان به درک عمیق‌تری از رفتار شرطبندها دست یافت و راهکارهای بهینه‌تری را ارائه کرد.

مضمون دوم شناسایی شده آسیب‌های دوره زندگی در جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی تاثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش‌های های‌تولچ و همکاران، (2022)، راکلوف و همکاران (2022)، لی و همکاران (2017) و متیوز و ولبرگ (2013) همسو می‌باشد. شرطبندی ورزشی، هرچند که به عنوان یک فعالیت تفریحی و هیجان‌انگیز مطرح می‌شود، اما می‌تواند تبعات و آسیب‌های جدی به همراه داشته باشد که زندگی فردی و اجتماعی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. یکی از مهم‌ترین آسیب‌های ناشی از شرطبندی، مشکلات مالی است. افرادی که به این سرگرمی وابسته می‌شوند، ممکن است با ناتوانی در تأمین منابع مالی مواجه شوند. این ناتوانی نه تنها به مشکلات اقتصادی منجر می‌شود، بلکه عواقب روانی و اجتماعی نیز به همراه دارد. فشارهای مالی می‌تواند احساس ناامیدی و افسردگی را در افراد تشدید کند و در نهایت، به فرار به سوی فعالیت‌های خطرناک‌تر منجر شود. از سوی دیگر، شرطبندی می‌تواند تهدیداتی را در روابط خانوادگی و اجتماعی ایجاد کند. ارتباط با همسر، فرزندان و دوستان به شدت تحت تأثیر قرار می‌گیرد. افرادی که به شرطبندی وابسته هستند، ممکن است از خانواده و نزدیکان خود دور شوند و به دلیل مشکلات مالی و رفتاری، تنش‌های شدیدی در روابط خود

ایجاد کنند. این وضعیت می‌تواند به تنهایی و انزوای اجتماعی منجر شود که خود عاملی برای تشدید مشکلات روحی و روانی خواهد بود. کاهش روابط با والدین و فرزندان نیز یکی دیگر از عواقب منفی شرط‌بندی است. وابستگی به شرط‌بندی می‌تواند فرد را از مسئولیت‌های خانوادگی دور کند و به فراموشی ارزش‌های خانوادگی و اجتماعی منجر شود. این قطع ارتباطات نه تنها به آسیب به بنیان خانواده منجر می‌شود، بلکه بر روی تربیت فرزندان و روابط اجتماعی نیز تأثیر منفی خواهد گذاشت. نیاز به نقل مکان به دلیل بحران‌های مالی ناشی از شرط‌بندی نیز یکی دیگر از پیامدهای جدی این فعالیت است. افرادی که به دلیل مشکلات مالی مجبور به ترک محل زندگی خود می‌شوند، با چالش‌های جدیدی مواجه خواهند شد که می‌تواند به کاهش کیفیت زندگی و افزایش فشارهای روانی منجر شود. از دست دادن محل زندگی نه تنها مشکلات مالی را تشدید می‌کند بلکه به تنهایی و احساس بی‌پناهی نیز می‌افزاید. علاوه بر این، عواقب قانونی ناشی از شرط‌بندی نیز می‌تواند زندگی افراد را به شدت تحت تأثیر قرار دهد. در بسیاری از کشورها و مناطق، شرط‌بندی غیرقانونی است و افراد ممکن است با مشکلات قانونی و عواقب ناشی از آن مواجه شوند. این مشکلات نه تنها به آسیب‌های مالی بلکه به افت اعتبار اجتماعی و حتی حبس منجر می‌شود.

در نهایت، ضروری است که افراد با آگاهی و بصیرت به مقوله شرط‌بندی نگاه کنند و از پیامدهای منفی آن آگاه باشند. برای کاهش آسیب‌های ناشی از شرط‌بندی، لازم است که آموزش‌های لازم در این زمینه ارائه شود و جامعه به سمت ایجاد فضاهایی برای سرگرمی‌های سالم‌تر و مثبت‌تر حرکت کند. حمایت از افرادی که با مشکلات شرط‌بندی مواجه هستند، باید در دستور کار قرار گیرد تا به آن‌ها کمک شود تا با این معضل مواجه شوند و به زندگی سالم‌تری بازگردند. با توجه به این نکات، می‌توان نتیجه گرفت که شرط‌بندی ورزشی، اگرچه می‌تواند هیجان‌انگیز باشد، اما پیامدهای منفی آن می‌تواند زندگی افراد را به شدت دچار اختلال کند و ضروری است که به این موضوع با جدیت و مسئولیت توجه شود.

مضمون سوم شناسایی شده مشکلات عاطفی/روانی در جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرط‌بندی ورزشی تأثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش‌های لونک-کولتا و همکاران (2020) و هینگ و همکاران (2017) همراستا می‌باشد. شرط‌بندی ورزشی، اگرچه به نظر می‌رسد که یک فعالیت تفریحی و هیجان‌انگیز باشد، اما می‌تواند به عمیق‌ترین مشکلات عاطفی و روانی منجر شود که سلامت روانی فرد را به چالش می‌کشد. یکی از نخستین آسیب‌های روانی ناشی از شرط‌بندی، خودانتقادی شدید است. افرادی که درگیر این فعالیت می‌شوند، ممکن است به خاطر نتایج ناامیدکننده خود، خود را به شدت سرزنش کنند و این احساس خودانتقادی می‌تواند به کاهش اعتماد به نفس و افزایش احساس کم‌ارزشی منجر شود. اعتیاد به مواد نیز یکی دیگر از پیامدهای منفی شرط‌بندی است. بسیاری از افرادی که با مشکلات شرط‌بندی مواجه‌اند، ممکن است به مصرف مواد مخدر یا الکل روی آورند تا از احساسات منفی ناشی از باخت‌ها و فشارهای روانی رهایی یابند. این وابستگی می‌تواند به چرخه‌ای معیوب منجر شود که در آن فرد به دنبال تسکین دردهای عاطفی خود، بیشتر در دام شرط‌بندی و مصرف مواد گرفتار می‌شود. تجربه جدایی یا طلاق نیز به عنوان یکی از عواقب روانی و اجتماعی شرط‌بندی مطرح است. فشارهای مالی و عاطفی ناشی از شرط‌بندی می‌تواند باعث بروز بحران‌های جدی در روابط خانوادگی شود و در نهایت به جدایی یا طلاق منجر گردد. این وضعیت نه تنها آسیب‌های عاطفی عمیقی به فرد وارد می‌کند، بلکه اثرات منفی آن بر روی فرزندان و دیگر اعضای خانواده نیز غیرقابل انکار است.

کاهش احساس موفقیت و افزایش احساسات منفی ناشی از مقایسه اجتماعی از دیگر مشکلات روانی است که شرط‌بندی می‌تواند به دنبال داشته باشد. افرادی که در این فعالیت ناکام می‌شوند، ممکن است خود را با دیگران مقایسه کنند و در نتیجه، احساس ناکامی و عدم موفقیت در زندگی را تجربه کنند. این احساسات منفی می‌تواند به یأس و ناامیدی عمیق منجر شود و فرد را در یک چرخه منفی گرفتار کند. ترس و نگرانی از قضاوت دیگران نیز از جمله احساساتی است که در نتیجه شرط‌بندی

ایجاد می‌شود. افرادی که در این فعالیت به مشکلات مالی یا اجتماعی دچار می‌شوند، ممکن است نگران نظرات و قضاوت‌های دیگران باشند و این نگرانی می‌تواند به اضطراب و استرس شدید منجر شود. اضطراب ناشی از باخت‌های متوالی و احساس یأس و ناامیدی بعد از باخت‌های شدید، می‌تواند فشار روانی شدیدی به فرد وارد کند. این فشار روانی نه تنها بر روی سلامت روانی فرد تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند به رفتارهای مخاطره‌آمیز و دیگر مشکلات روانی منجر شود. فشار روانی برای بازپرداخت باخت‌ها و وابستگی عاطفی به شرطبندی و مسابقات ورزشی نیز از دیگر جنبه‌های منفی این فعالیت است. افراد ممکن است به امید جبران باخت‌های قبلی، بیشتر در دام شرطبندی گرفتار شوند و این وابستگی می‌تواند به آسیب‌های جدی عاطفی منجر شود. در نهایت، خودگویی‌های منفی و احساس عدم توانایی در انتخاب صحیح، از دیگر مشکلات روانی است که در نتیجه شرطبندی ایجاد می‌شود. این مشکلات می‌توانند به یک چرخه معیوب منجر شوند که در آن فرد به صورت مداوم در حال سرزنش خود و احساس ناکامی است. به طور خلاصه، شرطبندی ورزشی می‌تواند به عنوان یک منبع عمیق مشکلات عاطفی و روانی در زندگی افراد عمل کند. برای مقابله با این آسیب‌ها، ضروری است که آگاهی عمومی درباره تبعات منفی شرطبندی افزایش یابد و حمایت‌های روانی و اجتماعی برای افرادی که با این معضل مواجه‌اند، فراهم شود. تنها با شناخت و آگاهی از این چالش‌ها می‌توان به سوی زندگی سالم‌تری گام برداشت.

مضمون چهارم شناسایی شده چالش سلامتی در جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی تأثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش‌های ساولاین و همکاران، (2022)، واردل و همکاران (2019) و ساناتانجلو و همکاران (2013) همسو می‌باشد. شرطبندی ورزشی به عنوان یک فعالیت به ظاهر بی‌ضرر، می‌تواند به عواقب جدی و چالش‌های سلامت روانی و جسمی منجر شود که سلامت عمومی فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. یکی از نخستین آسیب‌ها در این زمینه، از دست دادن خواب است. استرس و نگرانی‌های ناشی از شرطبندی به ناچار خواب شبانه را مختل می‌کند و این کمبود خواب می‌تواند به عواقب جدی‌تری منجر شود. علاوه بر این، افزایش تجربه افسردگی یکی دیگر از پیامدهای شایع شرطبندی است. افرادی که درگیر این فعالیت می‌شوند، غالباً به دلیل فشارهای مالی، اجتماعی و عاطفی، احساس ناامیدی و افسردگی را تجربه می‌کنند. این وضعیت نه تنها کیفیت زندگی آن‌ها را پایین می‌آورد، بلکه می‌تواند به مشکلات جدی‌تری از جمله مشکلات سلامتی مرتبط با استرس مثل فشار خون بالا و سردرد نیز منجر شود. کاهش فعالیت بدنی به دلیل وابستگی به شرطبندی از دیگر چالش‌های سلامتی است. افراد ممکن است وقت خود را صرف شرطبندی کنند و از فعالیت‌های بدنی و اجتماعی دور شوند، که این امر می‌تواند به مشکلات فیزیکی و روحی بیشتری منجر شود. در عین حال، افزایش مصرف مواد مخدر و الکل به عنوان راهی برای تسکین استرس و اضطراب ناشی از باخت‌ها و فشارهای مالی، به شدت در این افراد مشاهده می‌شود. این مصرف می‌تواند به وابستگی و مشکلات جدی‌تر سلامتی منجر شود. در موارد حاد، افراد ممکن است مرتکب اعمال آسیب به خود شوند یا حتی به اقدام به خودکشی فکر کنند. این وضعیت نشان‌دهنده عمق خطراتی است که شرطبندی می‌تواند بر سلامت روانی فرد تحمیل کند. در نهایت، افرادی که با مشکلات جدی بهداشتی ناشی از شرطبندی مواجه هستند، ممکن است به نیاز به درمان اورژانسی پزشکی برسند که خود نشان‌دهنده وخامت اوضاع و چالش‌های جدی در زندگی آن‌ها است. در مجموع، چالش‌های سلامت ناشی از شرطبندی ورزشی نه تنها تأثیرات منفی بر روی فرد دارند، بلکه بر روی خانواده، دوستان و جامعه نیز اثرگذارند. بنابراین، ضروری است که آگاهی عمومی درباره این مشکلات افزایش یابد و حمایت‌های روانی و پزشکی برای افرادی که با این معضل دست و پنجه نرم می‌کنند، فراهم شود. تنها با شناخت و درک این چالش‌ها می‌توان به ارائه راهکارهای مؤثر و پیشگیری از آسیب‌های جدی و جبران‌ناپذیر کمک کرد.

مضمون پنجم شناسایی شده استراتژی‌های مقابله‌ای بر جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی تأثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش‌های بوگوتایا و همکاران (2020) و داویلینگ و همکاران (2016) همسو است.

استراتژی‌های مقابله‌ای مؤثر در برابر چالش‌های ناشی از شرط‌بندی ورزشی می‌تواند به افراد کمک کند تا از آسیب‌های جدی این فعالیت دور شوند و زندگی سالم‌تری را تجربه کنند. نخستین گام در این راستا، ایجاد قوانین مشخص برای خود است. با تعیین سقف مشخصی برای مبالغ شرط‌بندی و زمان صرف‌شده در این فعالیت، افراد می‌توانند کنترل بیشتری بر روی رفتارهای خود داشته باشند و از افراط و زیان‌های مالی جلوگیری کنند.

علاوه بر این، جستجوی آرامش و پیوند دوباره با ارزش‌ها و اصول معنوی می‌تواند به افراد کمک کند تا از مشکلات روزمره فاصله بگیرند و احساس تعلق بیشتری نسبت به جامعه و خانواده داشته باشند. این پیوند دوباره با ارزش‌های معنوی، می‌تواند منبعی از قدرت و انگیزه برای تغییر رفتار و اتخاذ تصمیمات مثبت باشد. جایگزینی شرط‌بندی با فعالیت‌های مثبت و سرگرم‌کننده نیز یکی از استراتژی‌های مؤثر است. با انتخاب فعالیت‌های جایگزین که موجب شادی و رضایت می‌شوند، افراد می‌توانند زمان و انرژی خود را به سمت کارهای سالم‌تر و مفیدتر هدایت کنند. این تغییر می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی و افزایش ارتباطات اجتماعی منجر شود.

پذیرش این موضوع که اشتباهات مسیری برای رشد و یادگیری هستند، به افراد این امکان را می‌دهد تا از تجربیات خود درس بگیرند و به جای سرزنش خود، به سمت بهبود و تغییر مثبت حرکت کنند. این نگرش می‌تواند به تقویت روحیه و اعتماد به نفس فرد کمک کند. همچنین، آگاهی از اینکه شرط‌بندی به‌عنوان یک اختلال رفتاری شناخته می‌شود، می‌تواند به افراد کمک کند تا با جدیت بیشتری به دنبال درمان و راهکارهای مؤثر باشند. این آگاهی می‌تواند به شناسایی و پذیرش مشکلات کمک کند و افراد را به سمت جستجوی راه‌حل‌های مناسب هدایت کند. ارتباط برقرار کردن با دوستان و خانواده و بیان احساسات و چالش‌ها نیز از دیگر استراتژی‌های مؤثر است. حمایت‌های اجتماعی و عاطفی می‌تواند به کاهش احساس تنهایی و انزوا کمک کند و افراد را در مسیر بهبودی و تغییر مثبت یاری دهد.

در نهایت، به کارگیری برنامه‌های مالی مشخص و پایبندی به آن‌ها می‌تواند به افراد این امکان را بدهد که بر روی وضعیت مالی خود کنترل بیشتری داشته باشند و از مشکلات مالی ناشی از شرط‌بندی جلوگیری کنند. این برنامه‌ریزی می‌تواند به ایجاد احساس امنیت و رضایت در زندگی کمک کند. به طور کلی، با اتخاذ این استراتژی‌های مؤثر و پایبندی به آن‌ها، افراد می‌توانند به تدریج از دام شرط‌بندی خارج شوند و به سمت زندگی‌ای با کیفیت و معنادار حرکت کنند. این فرآیند نیازمند زمان، تلاش و حمایت اجتماعی است، اما نتایج آن می‌تواند بهبودی شگرف در زندگی فردی و اجتماعی افراد ایجاد کند.

مضمون ششم شناسایی شده انگیزه اجتماعی در جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرط‌بندی ورزشی تاثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش لی و همکاران (2015) همسو است. انگیزه‌های اجتماعی در شرط‌بندی ورزشی می‌تواند نقش مهمی در شکل‌دهی به رفتارها و تعاملات افراد داشته باشد. یکی از این انگیزه‌ها، درک و پذیرش در محیط‌های اجتماعی است که به افراد این امکان را می‌دهد تا با دیگران ارتباط برقرار کنند و احساس تعلق بیشتری پیدا کنند. این ارتباطات جدید می‌تواند به تقویت حس اجتماع و دوستی کمک کند. تبدیل شرط‌بندی به یک فعالیت گروهی، نه تنها موجب تقویت دوستی‌ها می‌شود، بلکه به افراد این امکان را می‌دهد که تجربه‌های مشترکی را با یکدیگر به اشتراک بگذارند. این نوع تعاملات اجتماعی می‌تواند به احساسات مثبت و هیجان‌انگیز منجر شود و از تنهایی و انزوا جلوگیری کند. استفاده از شرط‌بندی به‌عنوان یک راه برای در جمع دوستان بودن نیز یکی دیگر از جنبه‌های جذاب این فعالیت است. افراد با گرد هم آمدن و مشارکت در شرط‌بندی، می‌توانند لحظات شاد و هیجان‌انگیزی را تجربه کنند که به تقویت روابط اجتماعی منجر می‌شود.

ایجاد فضای هیجان‌انگیز و شاداب از دیگر پیامدهای مثبت شرط‌بندی ورزشی است. این فضاها می‌توانند به افراد احساس نشاط و شادابی ببخشند و به عنوان یک کاتالیزور برای جشن‌ها و گردهمایی‌های اجتماعی عمل کنند. علاوه بر این، ابراز احساس رضایت و افتخار از پیروزی‌های جمعی یا فردی می‌تواند به تقویت اعتماد به نفس و احساس موفقیت در افراد منجر

شود. این احساسات مثبت می‌تواند به ایجاد انگیزه بیشتر برای ادامه تعاملات اجتماعی و مشارکت در فعالیت‌های گروهی کمک کند.

در نهایت، شرطبندی می‌تواند فرصتی برای برگزاری جشن‌های کوچک و به اشتراک گذاری لحظات شاد با دیگران فراهم کند. این جشن‌ها و گردهمایی‌ها می‌توانند به ایجاد خاطرات خوش و تقویت روابط اجتماعی کمک کنند و احساسات مثبت را در افراد افزایش دهند. به طور کلی، انگیزه‌های اجتماعی در شرطبندی ورزشی می‌تواند به عنوان عاملی موثر در ایجاد ارتباطات مثبت و تقویت دوستی‌ها عمل کند. با این حال، ضروری است که افراد به جنبه‌های منفی این فعالیت نیز توجه داشته باشند و با آگاهی و مسئولیت به شرطبندی بپردازند تا از آسیب‌های احتمالی جلوگیری کنند.

مضمون هفتم شناسایی شده مشوق‌های شرطبندی ورزشی در جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی تاثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش‌های گوردون و ریث (2019) و بوگوتایا و همکاران (2020) همسو است. مشوق‌های شرطبندی ورزشی می‌توانند به طور چشمگیری تجربه ورزشی را برای طرفداران جذاب‌تر و هیجان‌انگیزتر کنند. یکی از این مشوق‌ها، جالب‌تر کردن ورزش توسط شرطبندی است. با قرار دادن شرط در حین تماشای مسابقات، افراد نه تنها به تماشای رویدادها می‌پردازند، بلکه با افزودن بُعد رقابتی به این تجربه، سطح هیجان و انگیزه خود را به شدت افزایش می‌دهند. این امر می‌تواند به تقویت علاقه به ورزش و افزایش تعاملات اجتماعی مرتبط با آن منجر شود. علاوه بر این، انجام یک بازی جانبی در حین تماشای رویداد ورزشی می‌تواند به جذب بیشتر تماشاگران کمک کند. این بازی‌های جانبی، که معمولاً به صورت غیررسمی و در جمع‌های دوستانه انجام می‌شود، می‌تواند فضای شاداب و هیجان‌انگیزی را فراهم آورد که به تقویت روابط اجتماعی و ایجاد خاطرات خوش مشترک منجر شود. این نوع تعاملات اجتماعی، می‌تواند به افزایش لذت و رضایت از تماشای رویدادهای ورزشی کمک کند. همچنین، استفاده از دانش ورزشی برای شرطبندی، به افراد این امکان را می‌دهد که با اتکا به اطلاعات و تحلیل‌های خود، در فرآیند شرطبندی مشارکت کنند. این دانش می‌تواند به افزایش احساس کنترل و موفقیت در شرطبندی منجر شود و در نتیجه، تجربه شرطبندی را برای افراد جذاب‌تر کند. همچنین، این آگاهی به افراد کمک می‌کند تا تصمیمات بهتری بگیرند و در نهایت، احتمال موفقیت خود را افزایش دهند.

در مجموع، مشوق‌های شرطبندی ورزشی می‌توانند به عنوان ابزاری برای افزایش جذابیت و هیجان در ورزش عمل کنند. با این حال، لازم است که افراد با آگاهی و احتیاط به این فعالیت‌ها بپردازند تا از آسیب‌های احتمالی ناشی از شرطبندی آگاه باشند و تجربیات مثبت و سازنده‌ای را رقم بزنند.

مضمون هشتم شناسایی شده چالش اقتصادی در جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرطبندی ورزشی تاثیرگذار است. این یافته با نتایج پژوهش‌های محسنی سرشت و عیدی (1401)، آزمی، آودیلی و بیتیکی (2023)، کاسترن و همکاران (2013) و جان استون و ریگان، (2020) همسو است. شرطبندی ورزشی، به عنوان یک فعالیت جذاب و هیجان‌انگیز، می‌تواند در ظاهر فرصتی برای کسب درآمد به نظر برسد، اما در واقع، این فعالیت به همراه خود چالش‌های اقتصادی جدی و عمیق‌تری دارد که می‌تواند بر روی زندگی افراد و خانواده‌ها تأثیرات منفی بگذارد. در این نتیجه‌گیری، به بررسی چالش‌های اقتصادی ناشی از شرطبندی ورزشی و پیامدهای آن خواهیم پرداخت. نخستین چالش، از دست دادن سرمایه است. بسیاری از افراد با امید به کسب سود، اقدام به شرطبندی می‌کنند، اما واقعیت این است که درصد بالایی از آن‌ها در نهایت سرمایه خود را از دست می‌دهند. این از دست دادن سرمایه نه تنها به مشکلات مالی منجر می‌شود، بلکه می‌تواند به احساس ناامیدی و اضطراب عمیق نیز منجر گردد. افزایش بدهی یکی دیگر از پیامدهای جدی شرطبندی است. افرادی که در تلاش برای جبران باخت‌های خود به قرض گرفتن روی می‌آورند، ممکن است با یک چرخه معیوب از بدهی مواجه شوند که به دشواری‌های مالی و اجتماعی عمیق‌تری منجر خواهد شد. این وضعیت نه تنها به فشارهای مالی افزوده، بلکه به روابط فرد با اطرافیان نیز آسیب می‌زند.

چالش بعدی، عدم ثبات مالی است. شرط‌بندی می‌تواند موجب نوسانات شدید در وضعیت مالی فرد شود و این ناپایداری می‌تواند به اضطراب و نگرانی دائمی منجر گردد. افرادی که در این وضعیت قرار دارند، معمولاً نمی‌توانند برنامه‌ریزی مالی مؤثری داشته باشند و در نتیجه، در مواجهه با بحران‌های مالی دچار مشکل می‌شوند. مشکلات در تأمین مالی برای سفرها و تفریحات نیز به عنوان یکی دیگر از چالش‌های اقتصادی قابل توجه است. افرادی که به شرط‌بندی روی می‌آورند، ممکن است از هزینه‌های ضروری برای تفریح و سفر صرف‌نظر کنند، که این امر می‌تواند به کاهش کیفیت زندگی و رضایت شخصی منجر شود. این کمبود تفریح و سرگرمی می‌تواند به احساس یأس و ناامیدی منجر گردد.

کاهش درآمدهای شغلی نیز از دیگر پیامدهای منفی شرط‌بندی است. افرادی که به شرط‌بندی وابسته می‌شوند، ممکن است تمرکز خود را بر روی کار و حرفه خود از دست بدهند که این امر می‌تواند به کاهش عملکرد شغلی و در نهایت به کاهش درآمد منجر شود. مشکلات در تأمین منابع مالی به عنوان یکی از چالش‌های اصلی در شرط‌بندی مطرح است. افرادی که با بحران‌های مالی ناشی از شرط‌بندی مواجه‌اند، ممکن است نتوانند به راحتی منابع مالی لازم برای تأمین نیازهای روزمره خود را فراهم کنند. این ناتوانی می‌تواند به کاهش کیفیت زندگی و افزایش استرس روانی منجر شود. تنش‌های خانوادگی که ناشی از مشکلات مالی و رفتاری مرتبط با شرط‌بندی است، می‌تواند به آسیب‌های جدی در روابط خانوادگی منجر شود. این تنش‌ها نه تنها بر روی سلامت روانی فرد تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند به فروپاشی روابط خانوادگی و اجتماعی منجر شود. خسارت به دارایی‌های شخصی نیز یکی دیگر از پیامدهای جدی شرط‌بندی است. افرادی که برای جبران باخت‌های خود به فروش دارایی‌ها یا گرفتن وام روی می‌آورند، ممکن است در نهایت با از دست دادن دارایی‌های ارزشمند خود مواجه شوند، که این امر می‌تواند به بحران‌های مالی جدی منجر شود. کاهش کیفیت زندگی از دیگر چالش‌های ناشی از شرط‌بندی است. با توجه به مشکلات مالی و استرس‌های روانی، افراد ممکن است از فعالیت‌های تفریحی و اجتماعی خود فاصله بگیرند و این امر به کاهش کیفیت زندگی و احساس رضایت منجر می‌شود.

در نهایت، فقدان پس‌انداز برای مواقع اضطراری یکی از بزرگ‌ترین خطرات ناشی از شرط‌بندی است. افرادی که به شرط‌بندی وابسته شده‌اند، معمولاً نمی‌توانند برای آینده خود پس‌انداز کنند و این وضعیت می‌تواند در مواجهه با بحران‌های مالی به مشکلات جدی منجر شود. در مجموع، چالش‌های اقتصادی ناشی از شرط‌بندی ورزشی نشان‌دهنده زوایای تاریک این فعالیت است. بنابراین، آگاهی از این خطرات و اتخاذ استراتژی‌های مؤثر برای مدیریت مالی و روانی، ضروری است. ایجاد برنامه‌های آموزشی و حمایتی برای افرادی که با مشکلات شرط‌بندی مواجه‌اند، می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا از این چرخه معیوب خارج شوند و به سمت زندگی‌ای با کیفیت و معنادار حرکت کنند.

این پژوهش نشان می‌دهد که جنبه‌های روان‌شناختی و رفتاری افراد در شرط‌بندی ورزشی تأثیرات عمیق و پیچیده‌ای دارد. عوامل مختلفی از جمله هیجان، نیاز به فرار از روزمرگی و فشارهای اجتماعی می‌توانند به شکل‌گیری رفتارهای شرط‌بندی منجر شوند. در حالی که شرط‌بندی می‌تواند به عنوان یک منبع تفریح و هیجان تلقی شود، اما همچنین می‌تواند به مشکلات جدی مانند وابستگی، آسیب‌های مالی و اجتماعی، و اختلالات روانی منجر گردد. بنابراین، درک دقیق این عوامل و رفتارها به ما کمک می‌کند تا راهکارهای مؤثری برای مدیریت و کاهش آسیب‌های مرتبط با شرط‌بندی ورزشی طراحی کنیم. نیاز به مداخلات آموزشی، گروه‌های حمایتی و تقویت نظارت‌های قانونی برای پیشگیری از عواقب منفی این پدیده ضروری است. در نهایت، این پژوهش بر اهمیت توجه به ابعاد روان‌شناختی و اجتماعی شرط‌بندی تأکید می‌کند و نیاز به تحقیقات بیشتر در این زمینه را نمایان می‌سازد تا بتوان به درک بهتری از رفتار شرط‌بندها دست یافت و جامعه‌ای سالم‌تر و آگاه‌تر ایجاد کرد.

لذا پیشنهاد می‌شود؛ به طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی برای آگاهی بخشی به عموم درباره خطرات و عواقب شرط‌بندی ورزشی، به‌ویژه برای جوانان و افراد آسیب‌پذیر پرداخته شود. تأسیس گروه‌های حمایتی برای افرادی که با مشکلات شرط‌بندی

مواجه‌اند، تا بتوانند تجربیات خود را به اشتراک گذاشته و از یکدیگر حمایت کنند؛ بررسی و تقویت قوانین و مقررات مرتبط با شرط‌بندی ورزشی به منظور جلوگیری از فعالیت‌های غیرقانونی و حمایت از حقوق شرط‌بندها. ترویج فعالیت‌های تفریحی و ورزشی سالم به عنوان جایگزینی برای شرط‌بندی، تا افراد بتوانند از هیجان و رقابت بدون ریسک مالی بهره‌مند شوند و ایجاد و ارتقاء دسترسی به خدمات مشاوره‌ای برای افرادی که ممکن است تحت تأثیر شرط‌بندی قرار گرفته و نیاز به حمایت داشته باشند.

این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بود که می‌تواند بر اعتبار نتایج تأثیر بگذارد. اولاً، نمونه‌گیری به روش گلوله‌برفی ممکن است منجر به تعصب در انتخاب مشارکت‌کنندگان گردد و نتواند نماینده‌ای کامل از جامعه هدف باشد. ثانیاً، به دلیل ماهیت کیفی پژوهش، نتایج ممکن است به طور عمومی قابل تعمیم نباشند و تنها به تجربیات خاص مشارکت‌کنندگان محدود شوند.

منابع

- سلطان حسینی، محمد؛ سلیمی، مهدی و طیبی، محسن. (1398). بررسی عوامل مشارکت افراد در شرط‌بندی‌های ورزشی (مطالعه موردی: ورزش فوتبال). رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، 7(27): 147-160.
- محسنی سرشت، طاهره و عیدی، حسین. (1401). انگیزاننده‌ها و پیامدهای شرط‌بندی در فوتبال؛ رویکرد ساختاری. مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی، 10(1): 29-39.
- Abbott, M. W. (2020). The changing epidemiology of gambling disorder and gambling-related harm: public health implications. *Public health*, 184, 41-45.
- Azemi, F., Avdyli, M., & Bytyqi, V. (2023). Understanding gambling in the United Kingdom: A qualitative study on the experiences of gamblers' families. *Frontiers in Psychology*, 14, 1009923.
- Barrault, S., & Varescon, I. (2016). Online and live regular poker players: Do they differ in impulsive sensation seeking and gambling practice? *Journal of Behavioral Addictions*, 5(1): 41-50.
- Brevers, D., Baeken, C., Bechara, A., He, Q., Maurage, P., Sescousse, G., & Billieux, J. (2024). Increased ventral anterior insular connectivity to sports betting availability indexes problem gambling. *Addiction Biology*, 29(3): e13389.
- Bouguettaya, A., Lynott, D., Carter, A., Zerhouni, O., Meyer, S., Ladegaard, I., Gardner, J., & O'Brien, K. S. (2020). The relationship between gambling advertising and gambling attitudes, intentions and behaviours: a critical and meta-analytic review. *Current opinion in behavioral sciences*, 31, 89-101.
- Castrén, S., Basnet, S., Pankakoski, M., Ronkainen, J.-E., Helakorpi, S., Uutela, A., Alho, H., & Lahti, T. (2013). An analysis of problem gambling among the Finnish working-age population: A population survey. *BMC public health*, 13(1): 1-9.
- Constandt, B., Rosiers, J., Moernaut, J., Van Der Hoeven, S., & Willem, A. (2022). Part of the game? Exploring the prevalence and normalization of gambling in Belgian sports clubs. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(11): 6527.
- Delfabbro, P., King, D., Williams, J., & Georgiou, N. (2021). Cryptocurrency trading, gambling and problem gambling. *Addictive Behaviors*, 122, 107021.
- Derevensky, J. L., & Gainsbury, S. M. (2016). Social casino gaming and adolescents: Should we be concerned and is regulation in sight? *International Journal of Law and Psychiatry*, 44, 1-6.
- Dowling, N. A., Suomi, A., Jackson, A. C., & Lavis, T. (2016). Problem gambling family impacts: development of the problem gambling family impact scale. *Journal of gambling studies*, 32, 935-955.
- Gainsbury, S., Wood, R., Russell, A., Hing, N., & Blaszczynski, A. (2012). A digital revolution: Comparison of demographic profiles, attitudes and gambling behavior of Internet and non-Internet gamblers. *Computers in Human Behavior*, 28(4), 1388-1398.

- Gainsbury, S. M. (2015). Online gambling addiction: the relationship between internet gambling and disordered gambling. *Current addiction reports*, 2, 185-193.
- Gordon, R., & Reith, G. (2019). Gambling as social practice: a complementary approach for reducing harm? *Harm reduction journal*, 16(1), 1-11.
- Haydock, M., Cowlshaw, S., Harvey, C., & Castle, D. (2015). Prevalence and correlates of problem gambling in people with psychotic disorders. *Comprehensive Psychiatry*, 58, 122-129.
- Hing, N., Sproston, K., Brook, K., & Brading, R. (2017). The structural features of sports and race betting inducements: Issues for harm minimisation and consumer protection. *Journal of gambling studies*, 33(2): 685-704.
- Hanss, D., Mentzoni, R. A., Delfabbro, P., Myrseth, H., & Pallesen, S. (2014). Attitudes toward gambling among adolescents. *International Gambling Studies*, 14(3):505-519.
- Hing, N., Li, E., Vitartas, P., & Russell, A. M. (2018). On the spur of the moment: Intrinsic predictors of impulse sports betting. *Journal of Gambling Studies*, 34, 413-428.
- Johnstone, P., & Regan, M. (2020). Gambling harm is everybody's business: A public health approach and call to action. *Public Health*, 184, 63-66.
- Lamont, M., Hing, N., & Gainsbury, S. (2011). Gambling on sport sponsorship: A conceptual framework for research and regulatory review. *Sport Management Review*, 14(3): 246-257.
- Landon, J., Grayson, E., & Roberts, A. (2018). An exploratory study of the impacts of gambling on affected others accessing a social service. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 16, 573-587.
- Langham, E., Thorne, H., Browne, M., Donaldson, P., Rose, J., & Rockloff, M. (2015). Understanding gambling related harm: A proposed definition, conceptual framework, and taxonomy of harms. *BMC public health*, 16, 1-23.
- Lee, C.-K., Bernhard, B. J., Kim, J., Fong, T., & Lee, T. K. (2015). Differential gambling motivations and recreational activity preferences among casino gamblers. *Journal of Gambling Studies*, 31, 1833-1847.
- Lelonek-Kuleta, B., Bartczuk, R. P., Wiechetek, M., Chwaszcz, J., & Niewiadomska, I. (2020). The prevalence of E-gambling and of problem e-gambling in Poland. *International journal of environmental research and public health*, 17(2):404.
- Li, E., Browne, M., Rawat, V., Langham, E., & Rockloff, M. (2017). Breaking bad: Comparing gambling harms among gamblers and affected others. *Journal of gambling studies*, 33, 223-248.
- Lole, L., Russell, A. M., Li, E., Thorne, H., Greer, N., & Hing, N. (2020). Interest in inducements: A psychophysiological study on sports betting advertising. *International Journal of Psychophysiology*, 147, 100-106.
- Marchica, L., Richard, J., Mills, D., Ivoska, W., & Derevensky, J. (2021). Between two worlds: Exploring esports betting in relation to problem gambling, gaming, and mental health problems. *Journal of Behavioral Addictions*, 10(3): 447-455.
- Marionneau, V., Egerer, M., & Raisamo, S. (2023). Frameworks of gambling harms: a comparative review and synthesis. *Addiction Research & Theory*, 31(1): 69-76.
- Martin, F., Lichtenberg, P. A., & Templin, T. N. (2011). A longitudinal study: Casino gambling attitudes, motivations, and gambling patterns among urban elders. *Journal of Gambling Studies*, 27(2): 287-297.
- Mathews, M., & Volberg, R. (2013). Impact of problem gambling on financial, emotional and social well-being of Singaporean families. *International Gambling Studies*, 13(1): 127-140.
- Nower, L., & Blaszczynski, A. (2010). Gambling motivations, money-limiting strategies, and precommitment preferences of problem versus non-problem gamblers. *Journal of Gambling Studies*, 26, 361-372.
- Parke, J., Williams, R. J., & Schofield, P. (2019). Exploring psychological need satisfaction from gambling participation and the moderating influence of game preferences. *International Gambling Studies*, 19(3): 508-531.
- Roberts, A., Murphy, R., McNally, E.-J., Derevensky, J., & Sharman, S. (2023). Teacher attitudes towards and awareness of adolescent gambling behavior in the UK. *International Gambling Studies*, 23(1): 160-184.

- Rockloff, M., Armstrong, T., Hing, N., Browne, M., Russell, A. M., Bellringer, M., du Preez, K. P., & Lowe, G. (2022). Legacy Gambling Harms: What Happens Once the Gambling Stops? *Current Addiction Reports*, 9(4): 392-399.
- Salonen, A. H., Castrén, S., Raisamo, S., Orford, J., Alho, H., & Lahti, T. (2014). Attitudes towards gambling in Finland: a cross-sectional population study. *BMC public health*, 14(1): 1-9.
- Santangelo, G., Barone, P., Trojano, L., & Vitale, C. (2013). Pathological gambling in Parkinson's disease. A comprehensive review. *Parkinsonism & related disorders*, 19(7): 645-653.
- Savolainen, I., Vuorinen, I., Sirola, A., & Oksanen, A. (2022). Gambling and gaming during COVID-19: The role of mental health and social motives in gambling and gaming problems. *Comprehensive Psychiatry*, 117, 152331.
- Shannon, K., Anjou, F., & Blaszczyński, A. (2017). Mapping the proportional distribution of gambling-related harms in a clinical and community sample. *International Gambling Studies*, 17(3): 366-385.
- Shipurut, G. N., & Dauda, G. N. E. (2024). Sport Betting Among Students of Federal University Wukari, Taraba State, Nigeria. *Kwaghe International Journal of Arts, Humanities and Religious Studies*, 1(1): 39-52.
- Tulloch, C., Browne, M., Hing, N., Rockloff, M., & Hilbrecht, M. (2022). How gambling harms the wellbeing of family and others: A review. *International Gambling Studies*, 22(3), 522-540.
- van der Maas, M., Mann, R. E., Turner, N. E., Matheson, F. I., Hamilton, H. A., & McCreedy, J. (2018). The prevalence of problem gambling and gambling-related behaviours among older adults in Ontario. *Journal of Gambling Issues*4(39): 67-89.
- Wardle, H., Bramley, S., Norrie, C., & Manthorpe, J. (2019). What do we know about gambling-related harm affecting migrants and migrant communities? A rapid review. *Addictive behaviors*, 93, 180-193.